

ANALYSE AV ALTERNATIVE FLYBUSSTILBUD TIL KJEVIK LUFTHAVN

14.11.2014

INNHOOLD

- 1. BAKGRUNN**
- 2. DAGENS FLYBUSSTILBUD TIL KJEVIK**
- 3. MARKEDSVUDERING**
- 4. SAMMENLIKNBARE FLYBUSSTILBUD**
- 5. ALTERNATIVE RUTETILBUD**
- 6. ANSKAFFELSER**
- 7. ANBEFALING**

BAKGRUNN

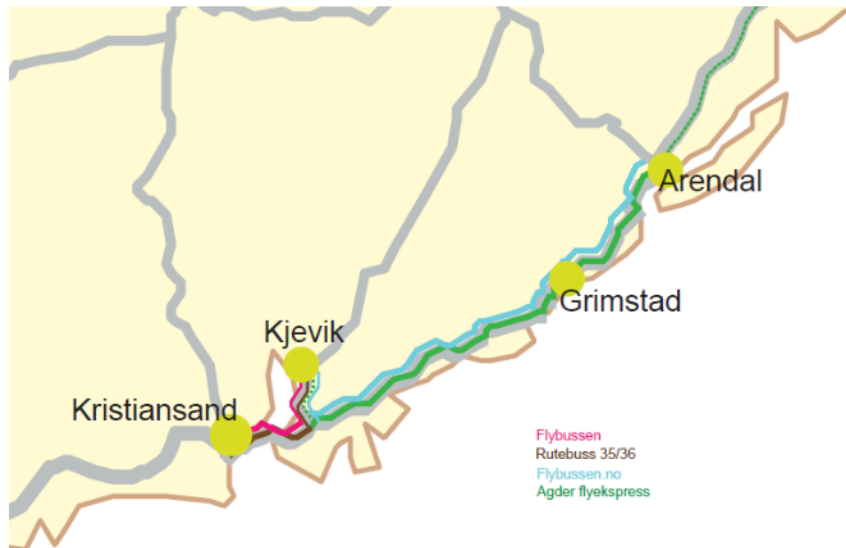
BAKGRUNN

- **Flybusstilbudet til/fra Kjevik** er drevet på rene kommersielle vilkår. Agder Kollektivtrafikk (AKT) driver et lokalbusstilbud primært rettet mot ansatte på flyplassen.
- Busstilbudet anses å være for svakt til at mange nok tar det i betraktning, dermed er kollektivtrafikkens markedsandel av trafikken til/fra flyplassen lav.
- AKT har, i samarbeid med Avinor, Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner, bedt om en analyse av det kommersielle potensialet ved ulike typer tilbud:
- **Er flybusstilbudet kommersielt drivverdig, eller forutsetter høyere tilbudsstandard en eller annen form for offentlig kjøp?**
- Analysen er gjennomført i perioden september-oktober 2014 og er basert på trafikkstatistikk, reisevaneundersøkelser, og forutsetninger som redegjort for underveis.

KORT OM DAGENS FLYBUSSTILBUD

DAGENS BUSSTILBUD TIL/FRA KJEVIK

Kristiansand – Kjevik

- Flybussen (Haga)
- AKT lokalbuss linje 35/36

Arendal (Risør) – Kjevik

- Flybussen.no (Nettbuss)
- Agder Flyekspress

KRISTIANSAND – KJEVIK, RUTEBUSS 35/36

Frekvens

- Kristiansand - Kjevik
 - Timesruter (fra 05.15 - 18:15 på hverdager)
 - 17 avganger på hverdager, 14 på lørdager
- Kjevik - Kristiansand
 - Timesruter (fra 08:16/07:16 - 23:15 på hverdager)

Rutebilstasjon

H. Wergelands g

UiA

Rona

Hamresanden

Ve

Kjevik

KRISTIANSAND – KJEVIK, HAGA BUSS

Frekvens

- Kristiansand - Kjevik
 - Ikke stive ruter – 16 avganger daglig
 - Timet for å rekke første flyavgang fra Kjevik
- Kjevik - Kristiansand
 - Ikke stive ruter – 15 avganger daglig
 - Ingen avganger på lørdager - 8 avganger begge veier på søndager

Avgangene blir kjørt med ulike busstyper, fra minibuss til boggibuss.

Rutebilstasjon

Caledonien

Hotell Norge

First Hotell

Lund Torv

UIA

Håneskrysset

Hamresanden

Kjevik

ARENDAL – KJEVIK, FLYBUSSEN.NO

Frekvens og passajertall

- Stive timesruter på hverdager – 14 avganger
- Omstigning til matebuss ved Sørlandssenteret, med unntak av 3 direkteavganger fra Arendal (morgen) og 4 avganger til Arendal (kveld).
- Direkteavgangene venter inntil 20 minutter ved forsinket fly.
- Kjøretid direktebuss 1t 15 min (tilsv for personbil 48 min).
- 31.000 reisende (2013), fordelt på 16,5 på matebuss/linje 5 og 14,5 med direktebussene.
- Tilsvaret litt mer enn 3 passasjerer pr tur i gjennomsnitt.

Ny operatør linje 5 Arendal-Kristiansand fra 1.1.2015. Har signalisert at matebussen ikke blir videreført.

Nettbuss satser på å drive direkteavgangene videre. Kjøres med returvogner fra Sørlandsekspressen.

Harebakken

Arendal

Nedenes

Feviktoppen

Grimstad
Odden

UiA Grimstad

Øygårdsdalen

Tingsaker

Lillesand

Dyreparken

Kjevik

ARENDAL – KJEVIK, AGDER FLYEKSPRESS

Frekvens

- Arendal - Kjevik
 - 2 avganger mandag til fredag
 - Henter på bestilling fra Risør/Tvedestrand, Eydehavn og Krøgenes
 - Tilpasset flyavganger
- Kjevik - Arendal
 - 3 avganger mandag til fredag
 - Kjører videre fra Arendal på bestilling
 - Tilpasset flyavganger

Risør

Eyde Havn

Krøgenes

Arendal

His

Nedenes

Grimstad

Lillesand

Dyreparken

Kjevik

SAMLET FLYBUSSTILBUD

Produkt	Rutebuss 35/36	Flybussen	Flybussen.no	Agder Flyekspress
Til	Kristiansand	Kristiansand	Arendal	Arendal/Risør ved bestilling
Reisetid	30 min (sentrum)	25 min (sentrum)	80 min (sentrum)	70 min /120 min (sentrum)
Tilbud	17 avg/dag, timesruter. Ikke tilpasset flyankomster.	17 avg/dag, tilpasset flyankomster.	14 avg/dag, timesruter. Omstigning til shuttlebus med unntak av tidlig morgen og kveldsavganger (direkte).	2/3 avg/dag, tilpasset utvalgte flyankomster
Åpningstid	05:14 – 23.15	05:00 – 23:10	04:00-23:50	Utvalgte avganger/ankomster
Pris (V)	Kristiansand 40 kr	Kristiansand 100 kr	Shuttle + m/regionbuss til Arendal 70+148=218 kr Arendal direkte 220 kr	Arendal 200 kr Risør 600 kr (bestilling)
Distanse	16 km	16 km	66 km	66 km / 110 km
Offentlig tilskudd	Ja, del av by/regionbusstilbud	Nei, kommersiell drift	Ja, linje 5 del av by/regionbusstilbud	Nei, kommersiell drift
Operatør	Nettbuss Sør	Haga Buss	Nettbuss Sør	Agder Flyekspress

EKSEMPEL PÅ SVAKHETER VED DAGENS TILBUD

DAG									
SELSKAP	TIL	TID	1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	København	06:00	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	06:15	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	06:15	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Stavanger	06:50	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	07:00	X	X	X	X	X	X	
Norwegian	Oslo	07:00	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	07:20	X	X	X	X	X	X	
WizzAir	Gdansk	08:45	X					X	
Widerøe	Stavanger	08:55	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	08:55	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	København	09:35	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	09:45	X	X	X	X	X	X	
Norwegian	Oslo	09:45	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	11:35	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:35	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	København	13:20	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Trondheim	13:55	X						
SAS	Oslo	14:00	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	15:40	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	15:45	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Stavanger	15:55	X	X	X	X	X	X	
Norwegian	Oslo	17:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	18:00	X					X	
KLM	Amsterdam	18:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	København	18:15	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	18:15	X	X	X	X	X	X	

Sentrum				Flyplassen			
A	05:00	05:25	A	05:25	05:40		
A	05:50	06:15	A	06:15	06:30		
A	07:00	07:25					
A	07:50	08:15	A	08:40	09:05		
B	08:35	09:00	B	09:20	09:45		
A	09:15	09:30	A	09:45	10:10		
B	09:50	10:10	B	10:20	10:45		
B	11:25	11:50	B	12:20	12:45		
B	12:50	13:25	B	13:40	14:05		
B	14:35	15:00	B	15:35	16:00		
B	16:20	16:45	B	16:55	17:20		
B	17:20	17:35	B	18:00	18:25		
B	18:30	18:55	B	19:00	19:25		
B	19:45	20:10	B	20:35	21:00		
B	21:00	21:25	B	21:35	22:00		
B	22:00	22:15	B	23:10	23:35		

venter ikke ved forsinket fly

Arendal		Kjevik		Kjevik		Arendal	
A	04:05	05:20	A	20:25	21:40		
B	05:05	06:20	B	21:45	23:00		
A	06:50	08:05	A	22:45	00:00		
			B	23:50	01:05		

Buss 11-15 min

Bil 48 min

Matebuss avg +20, ank +50

venter 20 min ved forsinket fly

UKEDAG									
SELSKAP	FRA	TID	1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	Bergen	06:40	X						
WizzAir	Gdansk	08:15	X				X		
SAS	Oslo	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	Stavanger	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:10	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:20	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:20	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	10:10	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:00	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:10	X				X		
Widerøe	København	12:50	X	X	X	X	X		
Widerøe	Trondheim	13:30	X						
SAS	Oslo	13:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:20	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Stavanger	15:30	X	X	X	X	X		
Widerøe	København	16:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	16:40	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	17:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	17:45	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	17:50	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	20:20	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	21:20	X	X	X	X			
Widerøe	København	21:50	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	22:40	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	23:05	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	23:10	X	X	X	X	X	X	

- Ikke konsekvent mht hvilke destinasjoner det tilbys buss på.
 - Er det poeng å tilby buss fra Norwegians morgenankomst når det ikke er buss til ettermiddagsavgangen?
- Stramt ruteopplegg som ikke tillater venting på forsinkede flyavganger.
 - Hva er poenget med tilpassede avgangstider når bussen ikke venter ved forsinkelser (inntreffer ofte)?
- Ikke konsekvente terminaltider på Kjevik. Gir unødvendig lang reisetid.
 - Det bør holde med bussankomst 40-50 minutter før flyets avgangstid. Avklaring Avinor.
- Melkerute via alle hotellene. Gir unødig lang reisetid.
- Kjøres med ditto materiell, ikke universelt utformet.
- Potensial ved bedre markedsføring. Lav kunnskap er en barriere mot å ta flybusstilbud i bruk.
- Oppsummert: Betydelig oppside ved riktige grep!

KONKURRANEFLETE MOT TAXI

TAXI (1-4 personer, dag)

- Kristiansand (sentrum)

Tilbyder	Pris	Tid
Taxi Sør	320 kr	16 min
Agder Taxi	330 kr	16 min

- Arendal (rutebilstasjonen)

Tilbyder	Pris	Tid
Taxi Sør	1140 kr	49 min
Agder taxi	1175 kr	49 min
I-taxi	1200 kr	49 min

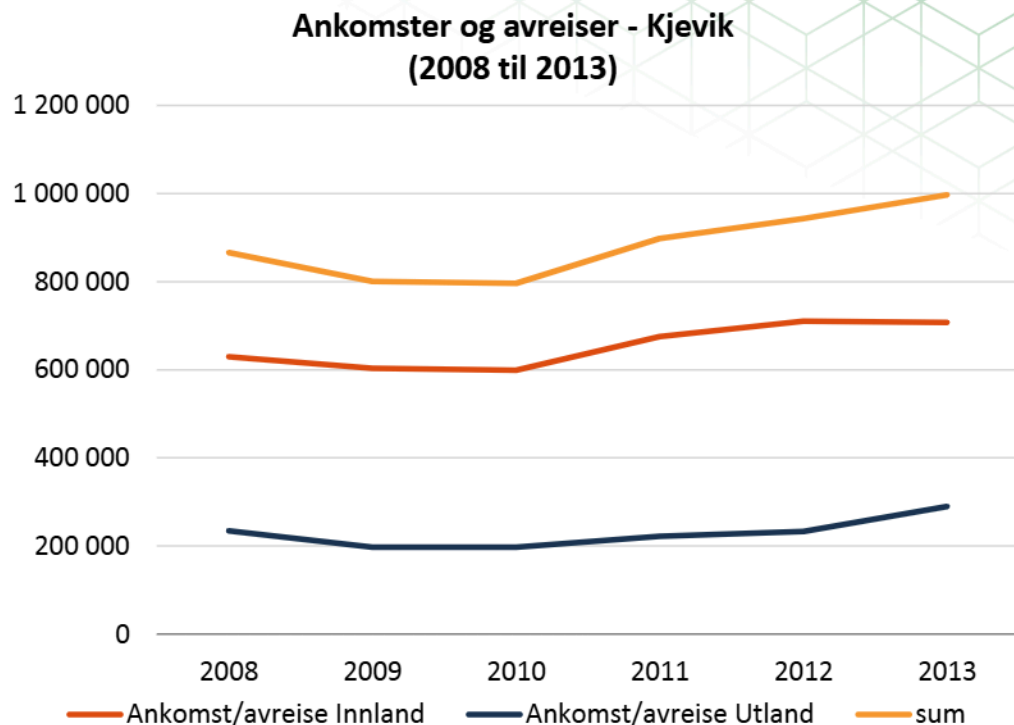

MARKEDSVURDERING

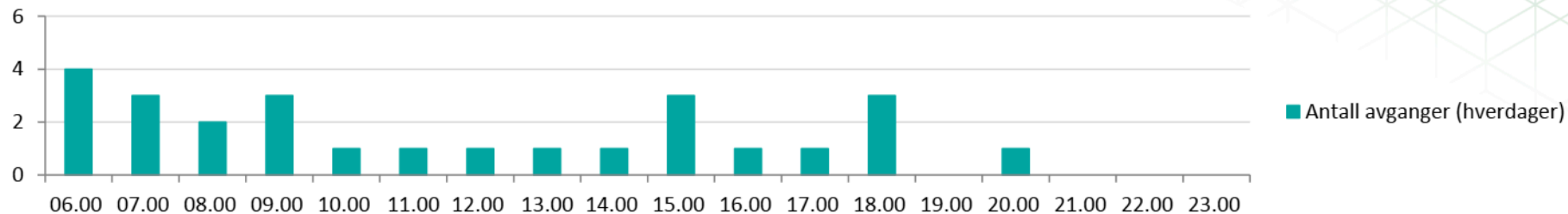
ANTALL REISENDE PÅ KJEVIK

- Kristiansand lufthavn Kjevik hadde ca 1 million passasjerer i 2013 (sum avreiste og ankomne passasjerer)
- Antall reisende har økt årlig siden 2009

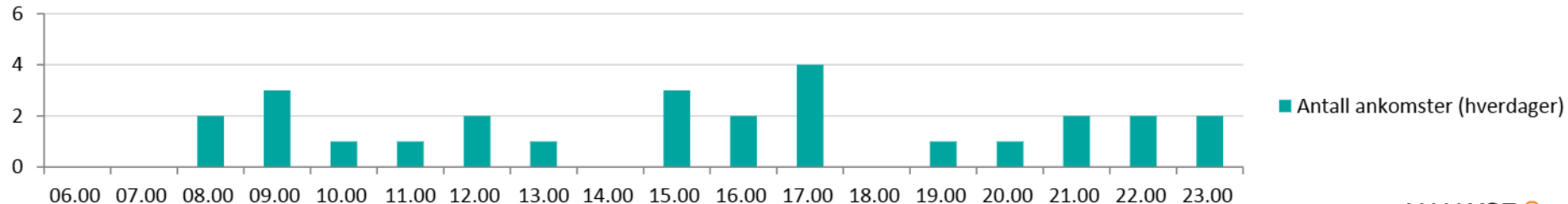

FORDELING AV FLYAVGANGER OG -ANKOMSTER

Antall avganger (hverdager)

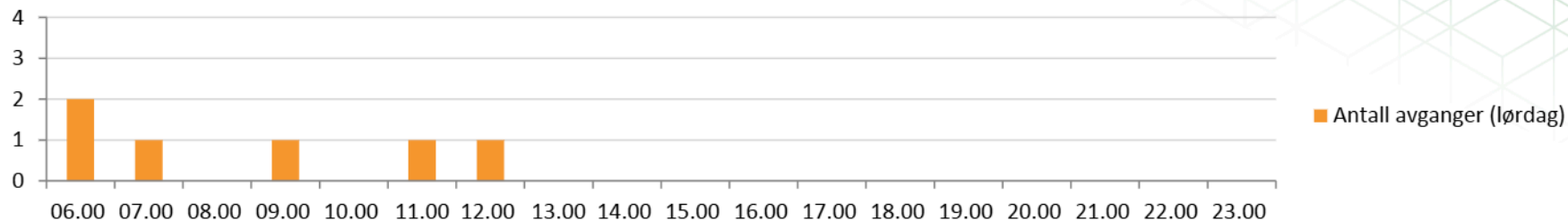

Antall ankomster (hverdager)

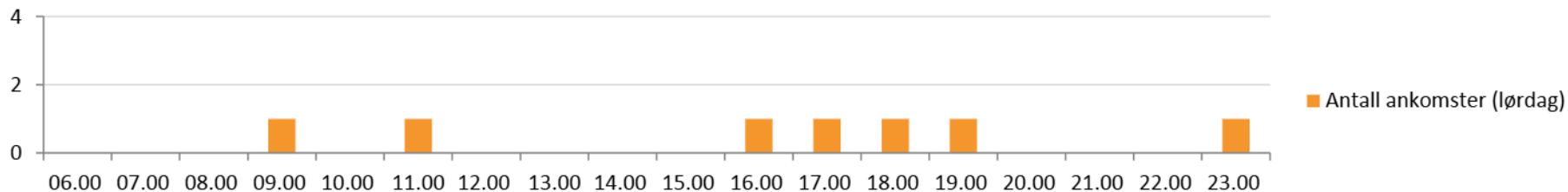

FORDELING AV FLYAVGANGER OG -ANKOMSTER

Antall avganger (lørdag)

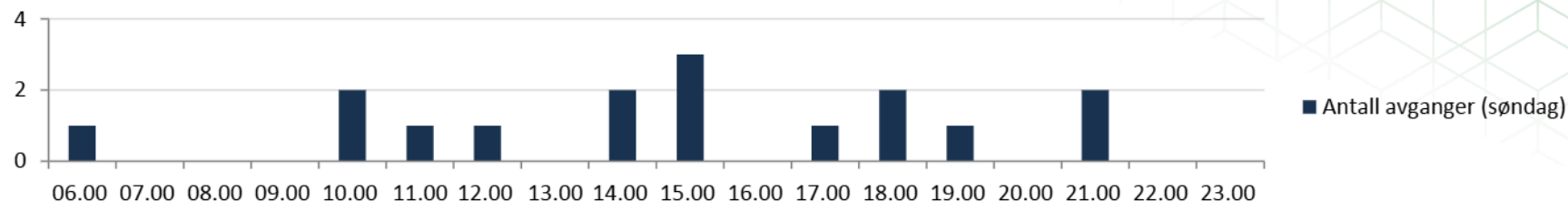

Antall ankomster (lørdag)

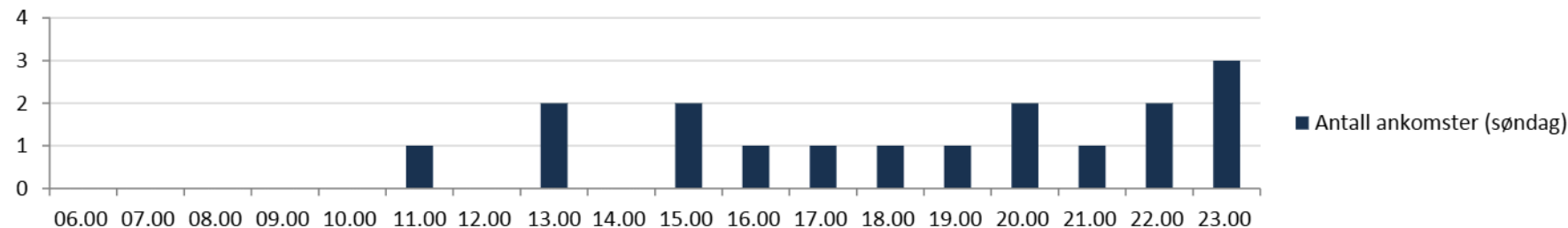

FORDELING AV FLYAVGANGER OG -ANKOMSTER

Antall avganger (søndag)

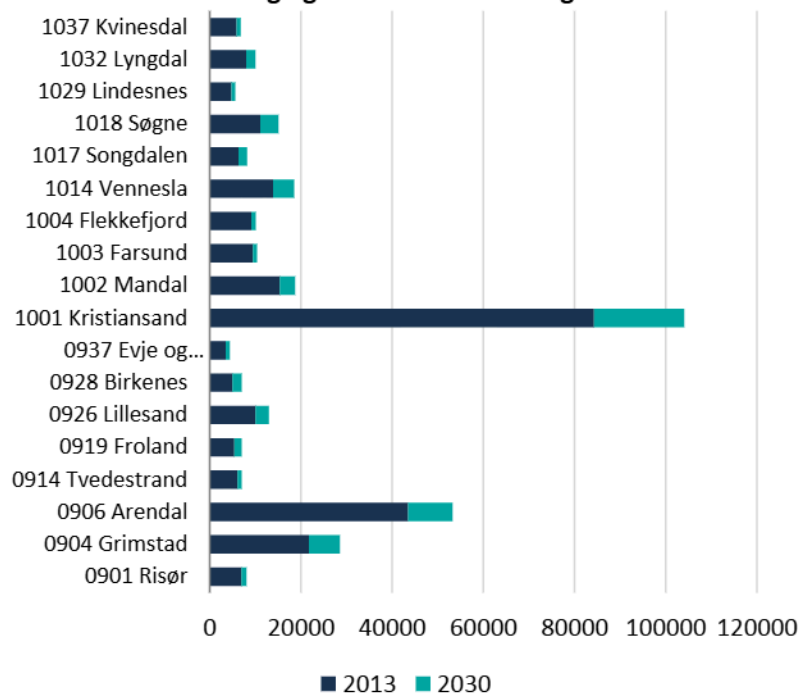

Antall ankomster (søndag)

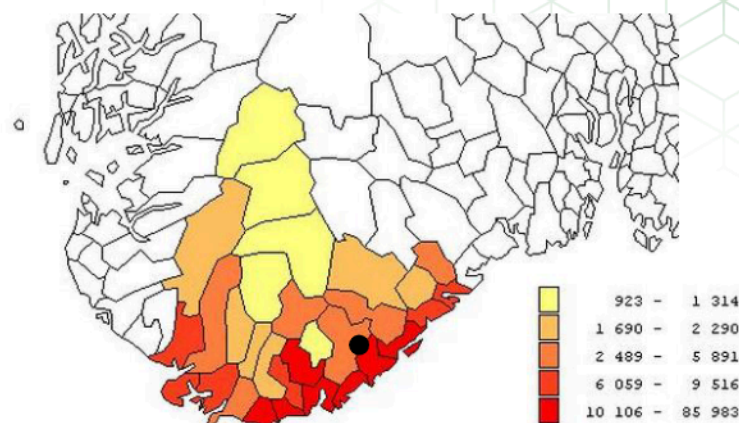

BEFOLKNINGEN I AGDERFYLKENE

Befolkning og forventet befolkningsvekst

Antall innbyggere per kommune

- Agderfylkene har 290 000 innbyggere
 - 30 % bor i Kristiansand kommune
 - 23 % bor i Arendal og Grimstad kommune

HVOR BOR/SKAL DE REISENDE?

Fordeling utreisenes bostedskommuner:

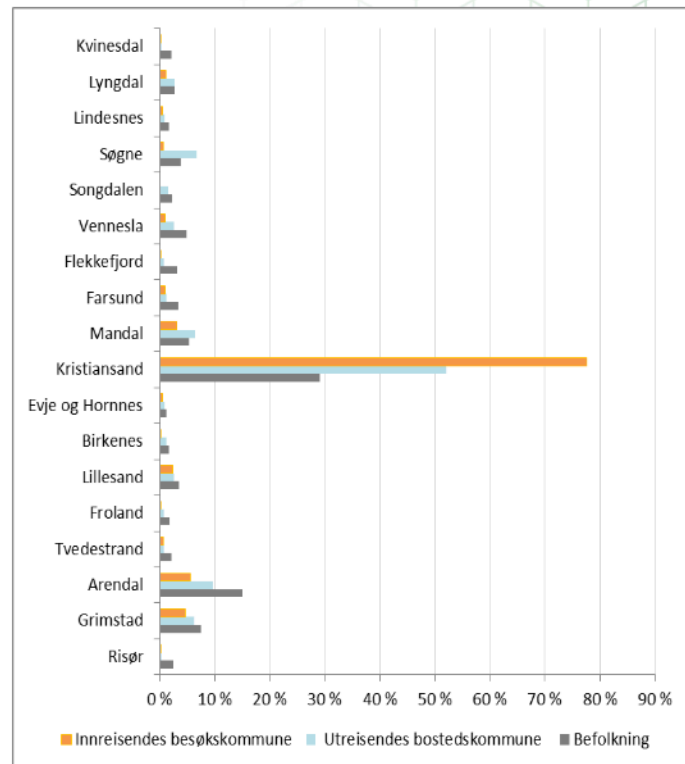
- Vest (kyst): 63 %
 - Kristiansand og Søgne: 53 %
- Aust (kyst): 23 %
 - Lillesand, Grimstad, Arendal: 19 %

Fordeling innreisenes besøkskommuner:

- Vest (kyst): 86 %
 - Kristiansand og Søgne: 80 %
- Aust (kyst): 12 %
 - Lillesand, Grimstad, Arendal: 11 %

En betydelig andel av de reisende til/fra Kjevik bor eller skal til Kristiansand.

Oppgitt bostedskommune/besøkskommune i Agder blant reisende på Kjevik

HVEM ER DE REISENDE FRA KJEVIK?

ALDER:

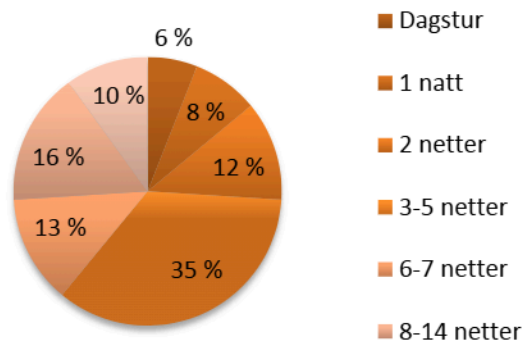
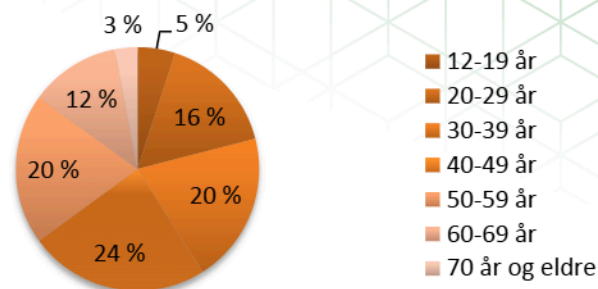
- Over 60 % er mellom 30-60 år.
- 16 % er mellom 20-30 år.

OPPMØTETID FØR AVGANG:

- 30-60 min: Omtrent 30 %
- 60-90 min: Omtrent 35 %

REISENS VARIGHET:

- 6 % er på dagstur
- 20 % reiser 1-2 dager
- 35 % reiser 3-5 dager

FORRETNING ELLER FRITIDSREISER?

FORRETNING:

- Alle reiser: 40 %
- Utland: 30 %

FRITID:

- Alle reiser: 60 %
- Utland: 70 %

FORDELING PÅ DE STORE INNLANDSRUTENE:

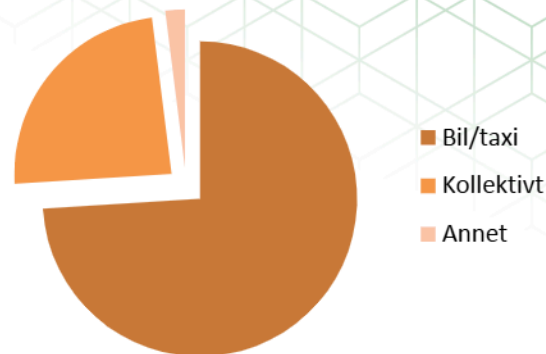
Rute:	Antall reisende	Andel forretning	Andel fritid
Oslo	490 107	51 %	49 %
Bergen	186 049	46 %	54 %
Stavanger	29 720	85 %	15 %
Trondheim	6 199	16 %	84 %

Kilde: Avinor, RVU (2013)

BUSSENS MARKEDSANDEL

Type transportmiddel	Transportmiddel	2013	Total
Bil/taxi	Drosje	21 %	74 %
	Leiebil	4 %	
	Bil parkert på flyplassen under reisen	17 %	
	Bil kjørt av andre og returnert	32 %	
Kollektivt	Buss	24 %	24 %
	Tog	0 %	
Annet	Annet transport	1 %	2 %
	Gå	1 %	
	Sum	100 %	100 %

Kilde: Avinor, RVU (2013)

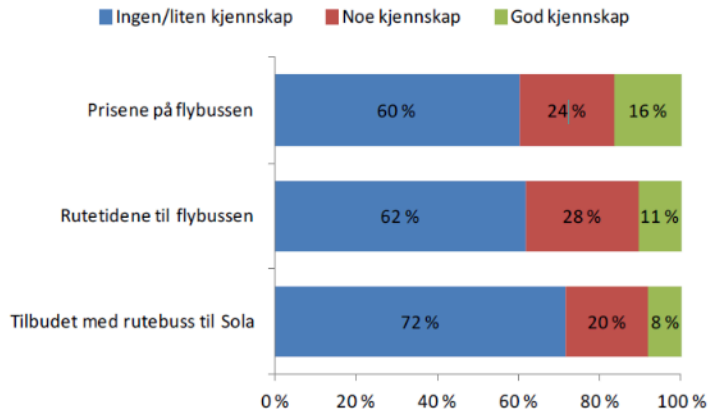
24 % markedsandel buss av all tilbringertransport.
Utgjør ca 650 busspassasjerer per dag.

(Dette nivået mener vi er for høyt ut fra våre observasjoner, og rapporterte trafikk tall. Anbefaler at denne andelen behandles med forsiktighet).

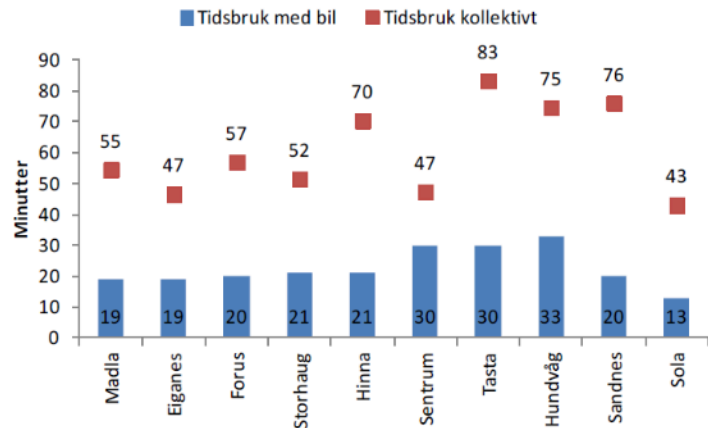
KJENNSKAP OG FORVENTNINGER TIL FLYBUSSEN

TILBRINGERUNDERSØKELSE - SOLA

- Kjennskap til ulike forhold ved kollektivtilbudet*

- Tidsbruk med bil vs. forventet tidsbruk med kollektivtransport*

Oppgitt tidsbruk på reisen til Sola med bil/drosje og respondentenes subjektive anslag på hvor lang tid det ville tatt dersom de skulle reist med kollektivtransport.

HVORFOR VELGES BIL/TAXI?

TILBRINGERUNDERSØKELSE - SOLA

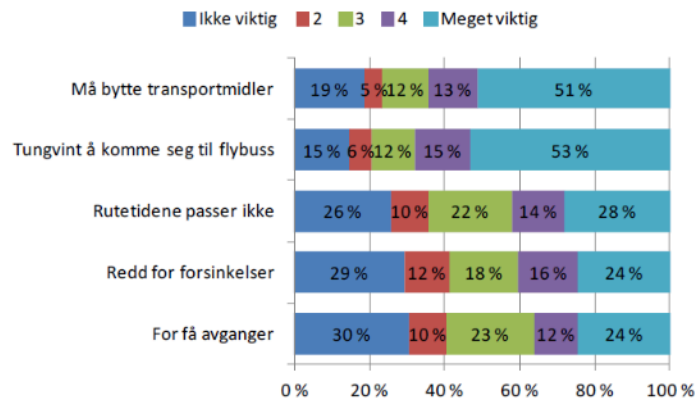
De viktigste grunnene til at man reiser med bil eller taxi:

- Fleksibilitet
- Kort reisetid
- Kontroll med tiden

Pris har begrenset betydning

«Mer enn halvparten oppgir det at de må bytte transportmidler, eller at det er tungvint å komme seg til flybussen, som "meget viktig" årsak til at de ikke reiser kollektivt»

«Hvor viktig var følgende forhold for at du ikke brukte kollektivtransport til Sola i dag?»

Svarskala: 1=ikke viktig, 5=meget viktig. Prosent

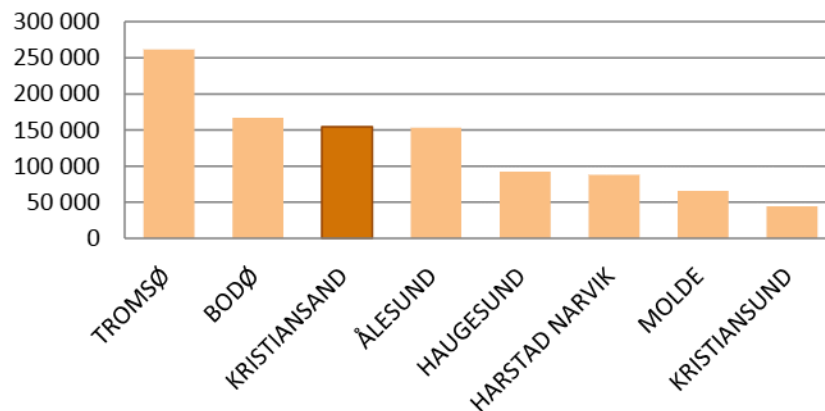

SAMMENLIKNBARE FLYBUSSTILBUD

UTVALG AV AVINOR-LUFTHAVNER

Type lufthavn	Lufthavn	Sum ankomst/ avgang mnd	Andel utland
Oslo lufthavn	Gardermoen	2 573 812	54 %
Store lufthavner	Bergen	782 985	32 %
	Stavanger	611 264	38 %
	Trondheim	570 600	20 %
Nasjonale lufthavner	Tromsø	261 575	6 %
	Bodø	167 025	2 %
	Kristiansand	154 540	31 %
	Ålesund	153 358	25 %
Regionale lufthavner	Haugesund	92 187	23 %
	Harstad	87 862	5 %
	Molde	65 873	7 %
	Kristiansund	44 200	1 %

Sum avreiste/ankomne passasjerer
(februar 14)

FLYBUSSTILBUDET SAMMENLIKNBARE LUFTHAVNER

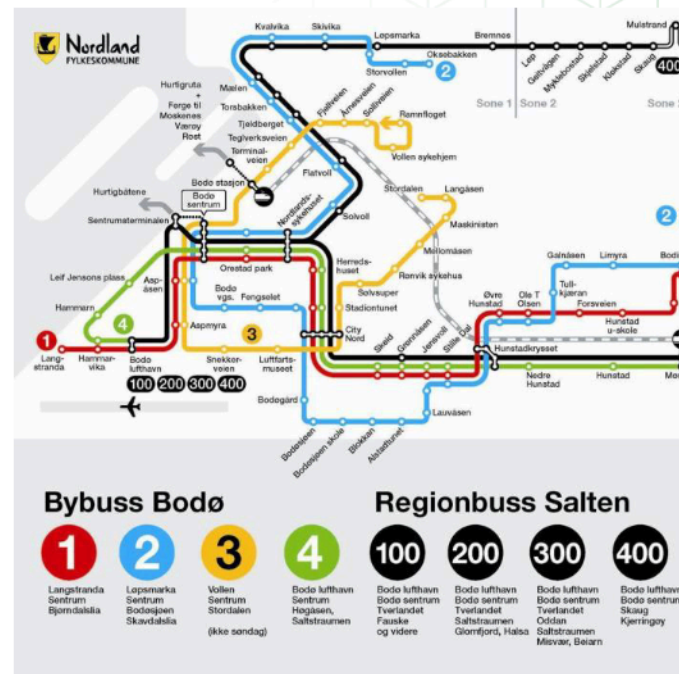
TROMSØ

Produkt	Flybussen // lokalbussrute 40/42
Til	Flybussen: Sentrum (hotellene) Bybussen: Sentrum/UiT/UNN-Kvaløya
Reisetid	Flybuss: 10-15 min // Bybuss sentrum: 25 min
Tilbud	Flybuss: 28 avg/dag, tilpasset flyankomst + 10 min innland Bybuss: Hvert 15./30.min. Venter ikke på forsinket fly
Åpningstid	Flybuss: 05.30 – 00.30 // Bybuss: 06.00 – 00.30
Pris (v)	Flybuss: 70 kr (100 kr t/r) // Bybuss: 40 kr
Distanse (km)	4 km
Offentlig tilskudd	Flybussen: Nei, kommersiell drift (konsesjon) // Lokal buss: Ja, del av bybussnettet (Kvaløybussene)
Operatør	Flybuss: Cominor // Lokalbuss: Nobina

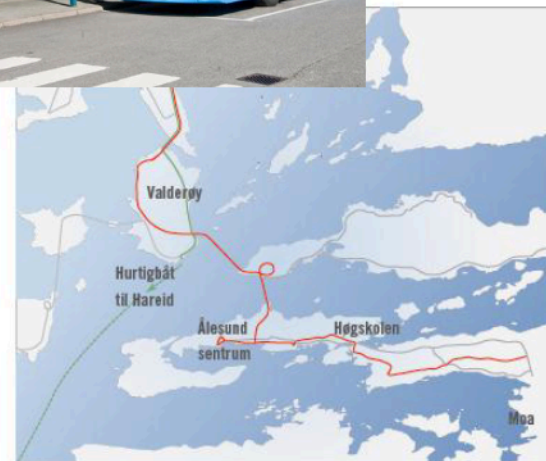
FLYBUSSTILBUDET SAMMENLIKNBARE LUFTHAVNER – BODØ

Produkt	Bybuss 1 & 4 // Regionbuss 100, 200, 300, 400
Til	Sentrum, Salten
Reisetid	5 min (sentrum)
Tilbud	Hvert 15. min, noe sjeldnere kveld. Venter ikke på forsinkede fly da frekvensen er høy.
Åpningstid	05.40 – 00.10
Pris (v)	34 kr
Distanse (km)	4 km
Offentlig tilskudd	Ja, del av by/regionbusnettet
Operatør	SB Nordlandsbuss

FLYBUSSTILBUDET SAMMENLIKNBARE LUFTHAVNER – ÅLESUND

Produkt	Flybussen Vigra (M&R Fylkekommune), tidligere Flybussen i Ålesund (Nettbuss)
Til	Sentrum – Moa (hurtigbåt Hareid – Valderøya tar også volum)
Reisetid	25 min (sentrum)
Tilbud	Tilpasset avgang/ankomst. Ankomst Vigra 40 min før innenlandsfly, noe mer på utland. Avgang Vigra 15 min etter ankomst innland, 25-30 min utland.
Åpningstid	Alle avganger/ankomster
Pris (v)	80 kr (120 kr t/r)
Distanse (km)	18 km
Offentlig tilskudd	Ja, del av Ålesundsambudet fra fylkeskommunen (brutto)
Operatør	Nettbuss

FLYBUSSTILBUDET SAMMENLIKNBARE LUFTHAVNER

HAUGESUND, NARVIK, MOLDE, KRISTIANSUND

	Haugesund	Harstad Narvik	Molde	Kristiansund
Produkt	Flybussen	Flybussen (samt Lofotekspresen med 3 avg/dag)	Flybuss Årø	Lokalbuss Dale og Vikan
Til	Sentrum (korr. Kystbussen)	Harstad, Narvik (samt Sortland og Lofoten)	Sentrum (TE stopper pgså, Kr.sund-Ålesund), samt buss til Aukra/Nyhamna.	Sentrum (lokalrute) overgang bybussnett
Reisetid	25 min	Harstad 50 min, Narvik 75 min (Sortland 2 t, Svolvær 3 t))	12 min	20-25 min
Tilbud	Til/fra utvalgte avganger/ankomster. Avgang 20 min etter ankomst innland, noe mer utland.	Harstad: til/fra alle OSL-fly, 8 avg/dag, ank 60 min før, avg 15 min etter. Narvik: Tilsvarende, men avgang 10 min etter flyankomst	16 avg/dag, til/fra alle avganger/ankomster. Ankomst 50 min før, avgang 15 min etter.	15 min rute, går uavhengig av flyavganger og ankomster.
Åpningstid	Utvalgte avganger/ankomster	Alle avganger/ankomster OSL	Alle avganger/ankomster	05.30-23.20
Pris (V)	90 kr (140 kr t/r)	Harstad: 220 kr (330 kr t/r) Narvik: 240 kr (360 kr t/r)	50 kr, fri overgang til bybuss	32 kr, fylkets sonetakst
Distanse	13 km	Harstad: 51 km Narvik: 78 km	5 km	8 km
Offentlig tilskudd	Nei, kommersiell drift (konsesjon)	Nei, kommersiell drift (konsesjon)	Ja, kjøres innenfor eksisterende nettokontrakter	Ja, del av det lokale kollektivtilbud
Operatør	Tide Buss AS	Boreal (Harstad, Sortland, Lofoten, cominor (Narvik)	Aukra Auto/Nettbuss og maxitaxi	Tide Buss

FLYBUSSTILBUDET SAMMENLIKNBARE LUFTHAVNER – NÆRMERE OM FLYBUSSEN I ÅLESUND

Fra 40 % markedsandel i 2009 til 14 % i dag

Momenter:

- Det har blitt gratis å kjøre Ålesundtunnelene.
- Fra kommersiell drift (Nettbuss) til anbud via fylkeskommunen (med Nettbuss som operatør i bruttokontrakt).
- Det som skulle være en satsing framstår som et mindre attraktivt rutetilbud:
 - *Gikk fra avgangstider tilpasset flyavganger/-ankomster til noe som liknet mer på stive rutetider.*
 - *Den største utfordringen er at bussene ikke lenger venter på forsinkede fly.*
 - *Symptom på problemene at sjåførene ikke lenger ønsker å kjøre flybussen.*
 - *Fjernet direkteavganger til Moa, alle avganger via sentrum.*
- Fylket har samtidig gitt konsesjon til en privat aktør som driver flybusstrafikk til/fra hotellene i Ålesund, i konkurranse med fylkets egen flybuss.

SAMLET VIRKEMIDDELBRUK – PARKERINGSavgifter

Lufthavn	Døgn	Uke
Kristiansund/KRU	200-140	1400-950
Harstad Narvik/Evenes	225-100	1575-530
Molde/MOL	205-160	1320-635
Tromsø/TOS	300-170	900-610
Bodø/BDO	225-200	995-490
Haugesund/HAU	250-150	890-490
Ålesund/AES	135-190 (49)	610
Kristiansand/KRS	220-190	600-400

Rangert fra dyrest til billigst, etter gjennomsnitt høy-lav ukesparkering.

Kjevik er blant flyplassene i utvalget med aller rimeligst parkering.

Kilde: Avinor.no pr 16.09.2014

ALTERNATIVE RUTETILBUD

ALTERNATIVER SOM ER VURDERT

A) Kristiansand - Kjevik:

1. Prinsipp 1: Flybusstilbud til alle fly til/fra Oslo/OSL.
2. Prinsipp 2: Tilpasset alle fly til/fra Oslo/OSL og Bergen/BGO
3. Prinsipp 3: Tilbud tilpasset alle avganger og ankomster.

B) Arendal – Kjevik:

1. Prinsipp A: Tilpasset utvalgte avganger til/fra Oslo/OSL.
2. Prinsipp B: Tilpasset alle avganger til/fra Oslo/OSL

I tabellene som følger framgår kommersielt potensial gjennom kombinasjon av markedsandel og gjennomsnittspris. I tabellene framgår også indikasjoner på tilskuddsbehov basert på de forutsetninger som framgår.

Forutsetninger:

Kostnad pr km, klasse II buss	33 kr
6 kjøredager pr uke (lør+søn tilsvarer en ukedag)	
Bussankomst før flyavgang, innland	00:40*
Bussavgang før flyavgang, utland	00:50*
Bussavgang etter flyankomst, innland	00:10
Bussavgang etter flyankomst, utland	00:20

	Kristiansand- Kjevik	Arendal- Kjevik
Antall km t/r	34	148
Kjøretid med passasjerer	25 min	1t 15 min
Kjøretid tomkjøring	15 min	55 min

* Avklares med Avinor

A1 Kristiansand – Kjevik

Flybussen korresponderer med alle fly til/fra Oslo

- Bussvgang fra Kjevik skal **vente** på forsinkede fly.
- Bussen skal kjøre fram til plattform 15 min før avgangstid.
- Alternativet krever **15 turer t/r** Kjevik, og bruk av **2 busser**
- **Totalkostnad** ca 5,3 mill kr.

Forutsetninger:

Passasjergrunnlag OSL-KRS, begge retninger	500 000
Andel reiser (fastboende)	70 %
Andel reiser (besøkende)	30 %
Andel til Kristiansand og Søgne (fastboende)	53 %
Andel til Kristiansand og Søgne (besøkende)	80 %
Justert passasjergrunnlag (maks potensial)	305 500

A1 Kristiansand – Kjevik

Rutetabell

		DAG							
SELSKAP	TIL	TID	1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	København	06:00	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	06:15	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	06:15	X	X		X	X		
Widerøe	Stavanger	06:50	X	X	X	X			
Widerøe	Bergen	07:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	07:00	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	07:20	X	X	X	X	X		
WizzAir	Gdansk	08:45	X				X		
Widerøe	Stavanger	08:55	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	08:55	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:45	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:45	X		X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:35	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:35	X	X	X	X			
Widerøe	København	13:20	X	X	X	X			
Widerøe	Trondheim	13:55	X						
SAS	Oslo	14:00	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:40	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:45	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Stavanger	15:55	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	17:10	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Bergen	18:00	X				X		
KLM	Amsterdam	18:10	X	X	X	X	X		X
Widerøe	København	18:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	18:15	X	X	X	X	X		

		Fra	Til		
		Sentrum	Flyplassen	Fra	Til
				Flyplassen	Sentrum
A	05:10	05:35	A	bussanlegg	sentrum
B	05:55	06:20	B	bussanlegg	sentrum
A	06:15	06:40	B	06:20	06:35
B	07:50	08:15	A	06:40	06:55
A	08:40	09:05	B	08:40	09:05
B	09:15	09:30	A	09:30	09:55
A	sentrum	bussanlegg	B	10:20	10:45
B	12:55	13:20	B	13:45	14:10
B	14:40	15:05	B	15:30	15:55
B	16:05	16:30	A	bussanlegg	sentrum
A	17:10	17:35	B	16:50	17:15
B	sentrum	bussanlegg	A	18:00	18:25
A	18:40	18:55	A	20:30	20:55
A	21:00	21:15	A	22:50	23:15
A	sentrum	bussanlegg			

Flyavgang/ankomst som tilfeldig passer med buss

Fly avgang/ankomst tilpasset buss

			UKEDAG						
SELSKAP	FRA	TID	1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	Bergen	06:40	X						
WizzAir	Gdansk	08:15	X				X		
SAS	Oslo	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	Stavanger	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:10	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:20	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:20	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	10:10	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:00	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:10	X			X			
Widerøe	København	12:50	X	X	X	X	X		
Widerøe	Trondheim	13:30	X						
SAS	Oslo	13:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:20	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Stavanger	15:30	X	X	X	X	X		
Widerøe	København	16:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	16:40	X	X	X	X	X		X
KLM	Amsterdam	17:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	17:45	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	17:50	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	20:20	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Bergen	21:20	X	X	X	X			
Widerøe	København	21:50	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	22:40	X	X	X	X	X		X
KLM	Amsterdam	23:05	X	X	X	X	X	X	X

A1 Kristiansand – Kjevik

Kommersielt potensial

Alternativ 1: OSL-KRS		PRIS								
Kostnad ca.	5 265 386 per år 305 500 pax	40	50	60	70	80	90	100	110	120
	3 %	-4 898 786	-4 807 136	-4 715 486	-4 623 836	-4 532 186	-4 440 536	-4 348 886	-4 257 236	-4 165 586
	6 %	-4 532 186	-4 348 886	-4 165 586	-3 982 286	-3 798 986	-3 615 686	-3 432 386	-3 249 086	-3 065 786
	9 %	-4 165 586	-3 890 636	-3 615 686	-3 340 736	-3 065 786	-2 790 836	-2 515 886	-2 240 936	-1 965 986
	12 %	-3 798 986	-3 432 386	-3 065 786	-2 699 186	-2 332 586	-1 965 986	-1 599 386	-1 232 786	-866 186
	15 %	-3 432 386	-2 974 136	-2 515 886	-2 057 636	-1 599 386	-1 141 136	-682 886	-224 636	233 614
	18 %	-3 065 786	-2 515 886	-1 965 986	-1 416 086	-866 186	-316 286	233 614	783 514	1 333 414
	21 %	-2 699 186	-2 057 636	-1 416 086	-774 536	-132 986	508 564	1 150 114	1 791 664	2 433 214
	24 %	-2 332 586	-1 599 386	-866 186	-132 986	600 214	1 333 414	2 066 614	2 799 814	3 533 014
	27 %	-1 965 986	-1 141 136	-316 286	508 564	1 333 414	2 158 264	2 983 114	3 807 964	4 632 814
	30 %	-1 599 386	-682 886	233 614	1 150 114	2 066 614	2 983 114	3 899 614	4 816 114	5 732 614

- Ved dagens pris (100 kr) må 18 % av de reisende som skal til Kristiansand og Søgne reise med flybussen for at den skal være kommersielt drivverdig.
- (Merk at dagens gjennomsnittspris hos Haga Buss nok er en del lavere grunnet tur-retur-billetter)
- Ved snittpris på 80 kr må vi ha 22 % av trafikantene om bord for å gi i break-even.

A2 Kristiansand – Kjevik

Flybussen korresponderer med alle fly til/fra Oslo og Bergen

- Bussavgang fra Kjevik skal **vente** på forsinkede fly
- Alternativet gir **18 turer** t/r Kjevik, og bruk av **2 busser** (litt lite robust)
- **Totalkostnaden** for alternativet: 6,3 mill kr

Forutsetninger:

Passasjergrunnlag KRS-OSL/BGO	670 000
Andel reiser (fastboende)	70 %
Andel reiser (besøkende)	30 %
Andel til Kristiansand og Søgne (fastboende)	53 %
Andel til Kristiansand og Søgne (besøkende)	80 %
Justert passasjergrunnlag	490 370

A2 Kristiansand – Kjevik

Rutetabell

SELSKAP	TIL	TID	DAG						
			1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	København	06:00	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	06:15	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	06:15	X	X		X	X		
Widerøe	Stavanger	06:50	X	X	X	X			
Widerøe	Bergen	07:00	X	X	X	X	X		
Norwegia	Oslo	07:00	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	07:20	X	X	X	X	X		
WizzAir	Gdansk	08:45	X				X		
Widerøe	Stavanger	08:55	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	08:55	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:45	X	X	X	X			
Norwegia	Oslo	09:45	X		X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:35	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:35	X	X	X	X			
Widerøe	København	13:20	X	X	X	X			
Widerøe	Trondheim	13:55	X						
SAS	Oslo	14:00	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:40	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:45	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Stavanger	15:55	X	X	X	X	X		
Norwegia	Oslo	17:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	18:00	X				X		
KLM	Amsterdam	18:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	København	18:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	18:15	X	X	X	X	X		

	Fra	Til	Fra	Til
	Sentrum	Flyplassen	Flyplassen	Sentrum
			a <i>bussanlegg</i>	<i>sentrum</i>
a	05:10	05:35	a	05:35 05:50
b	05:55	06:20	b <i>bussanlegg</i>	<i>sentrum</i>
a	06:15	06:40	b	06:20 06:35
b	07:50	08:15	a	06:50 07:05
a	08:40	09:05	b	08:40 09:05
a	09:55	10:10	b <i>flyplass</i>	<i>bussanlegg</i>
a	11:30	11:55	a	09:30 09:55
a	12:55	13:20	a	10:20 10:45
a	14:35	15:00	a	12:20 12:45
a	16:05	16:30	a	13:45 14:10
b	16:55	17:20	a	15:30 15:55
a	17:10	17:35	a	16:50 17:15
a	<i>sentrum</i>	<i>bussanlegg</i>	b <i>bussanlegg</i>	<i>sentrum</i>
b	18:25	18:40	b	18:00 18:25
b	20:55	21:10	b	20:30 20:55
b	21:55	22:10	b	21:30 21:55
b	<i>sentrum</i>	<i>bussanlegg</i>	b	22:50 23:15

Flyavgang/ankomst som tilfeldig passer med buss

Fly avgang/ankomst tilpasset buss

betjener to fly

betjener to fly, første må vente 5 min ekstra

Fly fra BGO/OSL uten flybusstilbud

SELSKAP	FRA	TID	DAG						
			1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	Bergen	06:40	X						
WizzAir	Gdansk	08:15	X				X		
SAS	Oslo	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	Stavanger	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:10	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:20	X	X	X	X			
Norwegia	Oslo	09:20	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	10:10	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:00	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:10	X			X			
Widerøe	København	12:50	X	X	X	X	X		
Widerøe	Trondheim	13:30	X						
SAS	Oslo	13:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:20	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Stavanger	15:30	X	X	X	X	X		
Widerøe	København	16:00	X	X	X	X	X		
Norwegia	Oslo	16:40	X	X	X	X	X		X
KLM	Amsterdam	17:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	17:45	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	17:50	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	20:20	X	X	X	X	X		X
Widerøe	Bergen	21:20	X	X	X	X			
Widerøe	København	21:50	X	X	X	X	X		
Norwegia	Oslo	22:40	X	X	X	X	X		X
KLM	Amsterdam	23:05	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	23:10	X	X	X	X	X		X

A2 Kristiansand – Kjevik

Kommersielt potensial

Alternativ 2: OSL-KRS/BGO-KRS										
Kostnad	6 318 463 per år									
ca.	409 370 pax	40	50	60	70	80	90	100	110	120
3 %		-5 827 219	-5 704 408	-5 581 597	-5 458 786	-5 335 975	-5 213 164	-5 090 353	-4 967 542	-4 844 731
6 %		-5 335 975	-5 090 353	-4 844 731	-4 599 109	-4 353 487	-4 107 865	-3 862 243	-3 616 621	-3 370 999
9 %		-4 844 731	-4 476 298	-4 107 865	-3 739 432	-3 370 999	-3 002 566	-2 634 133	-2 265 700	-1 897 267
12 %		-4 353 487	-3 862 243	-3 370 999	-2 879 755	-2 388 511	-1 897 267	-1 406 023	-914 779	-423 535
15 %		-3 862 243	-3 248 188	-2 634 133	-2 020 078	-1 406 023	-791 968	-177 913	436 142	1 050 197
18 %		-3 370 999	-2 634 133	-1 897 267	-1 160 401	-423 535	313 331	1 050 197	1 787 063	2 523 929
21 %		-2 879 755	-2 020 078	-1 160 401	-300 724	558 953	1 418 630	2 278 307	3 137 984	3 997 661
24 %		-2 388 511	-1 406 023	-423 535	558 953	1 541 441	2 523 929	3 506 417	4 488 905	5 471 393
27 %		-1 897 267	-791 968	313 331	1 418 630	2 523 929	3 629 228	4 734 527	5 839 826	6 945 125
30 %		-1 406 023	-177 913	1 050 197	2 278 307	3 506 417	4 734 527	5 962 637	7 190 747	8 418 857

- Gitt dagens pris (100 kr) må 16-17 % av de reisende som skal til Kristiansand og Søgne bruke flybussen for at den skal ha et kommersielt potensial.

A3 Kristiansand – Kjevik

Flybussen har stive ruter fra sentrum, avgang hvert 30.min.

- Flybussen kjøres med stive rutetider fra sentrum, hvert 30. minutt
- Bussavgang fra Kjevik er tilpasset ankomst og skal **vente** på forsinkede fly
- Alternativet gir **33 turer** t/r Kjevik, og bruk av **3 busser** (bør trolig ha buss nr 4 for økt robusthet)
- **Totalkostnaden** for alternativet: 11,6 mill kr.

Forutsetninger:

Passasjergrunnlag KRS i alt	1 000 000
Andel reiser (fastboende)	70 %
Andel reiser (besøkende)	30 %
Andel til Kristiansand og Søgne (fastboende)	53 %
Andel til Kristiansand og Søgne (besøkende)	80 %
Justert passasjergrunnlag	611 000

A3 Kristiansand – Kjevik

Rutetabell

Fra		Fra	
Kristiansand rutebilstasjon		Kjevik lufthavn	
Første avgang	05:00	Det går flybuss etter hver flyankomst -10 minutter etter flyankomst (innland) -20 minutter etter flyankomst (innland) Flybussen venter på forsinkede fly	
deretter	00		
minuttall	30		
Siste avgang	17:00	Kjøp tur/retur-billett!	

Fra		Til	
Sentrum	Flyplassen	Flyplassen	Sentrum
		bussanlegg	sentrum a
		bussanlegg	sentrum b
		bussanlegg	sentrum c
a	05:00	05:25	05:45 06:10 a
b	05:30	05:55	06:15 06:40 b
c	06:00	06:25	06:45 07:10 c
a	06:30	06:55	07:15 07:40 a
b	07:00	07:25	07:45 08:10 b
c	07:30	07:55	08:15 08:40 c
a	08:00	08:25	08:40 09:05 a
b	08:30	08:55	09:30 09:55 b
c	09:00	09:25	09:45 10:10 c
a	09:30	09:55	10:20 10:45 a
b	10:00	10:25	10:45 11:10 b
c	10:30	10:55	11:20 11:45 c
a	11:00	11:25	11:45 12:10 a
b	11:30	11:55	12:20 12:45 b
c	12:00	12:25	13:10 13:35 c
a	12:30	12:55	13:50 14:15 a
b	13:00	13:25	13:45 14:10 b
c	13:30	13:55	14:15 14:40 c
a	14:00	14:25	14:45 15:10 a
b	14:30	14:55	15:30 15:55 b
c	15:00	15:25	15:40 16:05 c
a	15:30	15:55	16:20 16:45 a
b	16:00	16:25	16:50 17:15 b
c	16:30	16:55	
a	17:00	17:25	18:00 18:25 c
b	sentrum	bussanlegg	18:15 18:40 a
c	18:30	18:55	
a	19:00	19:25	
		20:30	20:55 c
c	20:55	21:10	
a	21:55	22:10	21:30 21:55 a
		22:10	22:35 c
c	22:35	22:50	
		22:50	23:15 a
a	sentrum	bussanlegg	23:25 23:50 c
c	sentrum	bussanlegg	

33 rundturer/dag
3 busser

A3 Kristiansand – Kjevik

Kommersielt potensial

Alternativ 3: stive ruter (30 min)										
Kostnad	11 583 849 per år									
ca.	611 000 pax	40	50	60	70	80	90	100	110	120
3 %		-10 850 649	-10 667 349	-10 484 049	-10 300 749	-10 117 449	-9 934 149	-9 750 849	-9 567 549	-9 384 249
6 %		-10 117 449	-9 750 849	-9 384 249	-9 017 649	-8 651 049	-8 284 449	-7 917 849	-7 551 249	-7 184 649
9 %		-9 384 249	-8 834 349	-8 284 449	-7 734 549	-7 184 649	-6 634 749	-6 084 849	-5 534 949	-4 985 049
12 %		-8 651 049	-7 917 849	-7 184 649	-6 451 449	-5 718 249	-4 985 049	-4 251 849	-3 518 649	-2 785 449
15 %		-7 917 849	-7 001 349	-6 084 849	-5 168 349	-4 251 849	-3 335 349	-2 418 849	-1 502 349	-585 849
18 %		-7 184 649	-6 084 849	-4 985 049	-3 885 249	-2 785 449	-1 685 649	-585 849	513 951	1 613 751
21 %		-6 451 449	-5 168 349	-3 885 249	-2 602 149	-1 319 049	-35 949	1 247 151	2 530 251	3 813 351
24 %		-5 718 249	-4 251 849	-2 785 449	-1 319 049	147 351	1 613 751	3 080 151	4 546 551	6 012 951
25 %		-5 473 849	-3 946 349	-2 418 849	-891 349	636 151	2 163 651	3 691 151	5 218 651	6 746 151
27 %		-4 985 049	-3 335 349	-1 685 649	-35 949	1 613 751	3 263 451	4 913 151	6 562 851	8 212 551
30 %		-4 251 849	-2 418 849	-585 849	1 247 151	3 080 151	4 913 151	6 746 151	8 579 151	10 412 151

- Med en snittpris på 80 kr må 24 % av markedet velge flybussen for å nå break-even.
- Ikke medregnet kostnader for en eventuell buss nr 4 for mer robust tilbud.

B1 Arendal/Grimstad – Kjevik

Flybussen korresponderer med utvalgte fly til/fra OSL

- Flybussen skal korrespondere med **utvalgte fly** til/fra **OSL**
- Avgang fra Kjevik er tilpasset ankomst og skal **vente** på forsinkede fly
- Alternativet gir **6 turer** t/r Kjevik, og bruk av **2 busser**
- **Totalkostnaden** for alternativet: 9,2 mill kr.
- (Ikke medberegnet evt annen utnyttelse av bussene).

Forutsetninger:

Passasjergrunnlag	500 000
Passasjergrunnlag til utvalgte avganger (2/3)	333 333
Andel reiser (fastboende)	70 %
Andel reiser (besøkende)	30 %
Andel Lillesand, Grimstad, Arendal (fastboende)	19 %
Andel Lillesand, Grimstad, Arendal (besøkende)	11 %
Justert passasjergrunnlag	55 333

B1 Arendal/Grimstad – Kjevik

Flybussen korresponderer med utvalgte avganger fra OSL

SELSKAP	T'L	T'L	DAG						
			1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	København	06:00	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	06:15	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	06:15	X	X		X	X		
Widerøe	Stavanger	06:50	X	X	X	X			
Widerøe	Bergen	07:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	07:00	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	07:20	X	X	X	X	X		
WizzAir	Gdansk	08:45	X				X		
Widerøe	Stavanger	08:55	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	08:55	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:45	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:45	X		X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:35	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:35	X	X	X	X			
Widerøe	København	13:20	X	X	X	X			
Widerøe	Trondheim	13:55	X						
SAS	Oslo	14:00	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:40	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:45	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Stavanger	15:55	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	17:10	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	18:00	X				X		
KLM	Amsterdam	18:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	København	18:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	18:15	X	X	X	X	X		

Arendal	Flyplassen	Flyplassen	Arendal
A	05:05	06:20	A Tomkjøring tilbake
B	06:55	08:10	B 08:40 09:50
B	12:00	13:15	B 13:45 14:55
A	13:45	15:00	A 16:50 18:00
B	16:15	17:30	B 18:00 19:10
B	19:10 tomkjøring	B	20:30 21:40

Flyavgang/ankomst som tilfeldig passer med buss
Fly avgang/ankomst tilpasset buss

SELSKAP	FRA	T'L	1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	Bergen	06:40	X						
WizzAir	Gdansk	08:15	X				X		
SAS	Oslo	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	Stavanger	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:10	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:20	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:20	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	10:10	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:00	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:10	X			X			
Widerøe	København	12:50	X	X	X	X	X		
Widerøe	Trondheim	13:30	X						
SAS	Oslo	13:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:20	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Stavanger	15:30	X	X	X	X	X		
Widerøe	København	16:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	16:40	X	X	X	X	X	X	X
KLM	Amsterdam	17:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	17:45	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	17:50	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	20:20	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	21:20	X	X	X	X			
Widerøe	København	21:50	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	22:40	X	X	X	X	X	X	X
KLM	Amsterdam	23:05	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	23:10	X	X	X	X	X	X	X

B1 Arendal/Grimstad – Kjevik

Kommersielt potensial

Alternativ 1: OSL-KRS		PRIS									
Kostnad ca.	9 167 966 per år 55 333 pax	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260
5 %		-8 946 632	-8 891 299	-8 835 966	-8 780 632	-8 725 299	-8 669 966	-8 614 632	-8 559 299	-8 503 966	-8 448 632
10 %		-8 725 299	-8 614 632	-8 503 966	-8 393 299	-8 282 632	-8 171 966	-8 061 299	-7 950 632	-7 839 966	-7 729 299
15 %		-8 503 966	-8 337 966	-8 171 966	-8 005 966	-7 839 966	-7 673 966	-7 507 966	-7 341 966	-7 175 966	-7 009 966
20 %		-8 282 632	-8 061 299	-7 839 966	-7 618 632	-7 397 299	-7 175 966	-6 954 632	-6 733 299	-6 511 966	-6 290 632
25 %		-8 061 299	-7 784 632	-7 507 966	-7 231 299	-6 954 632	-6 677 966	-6 401 299	-6 124 632	-5 847 966	-5 571 299
30 %		-7 839 966	-7 507 966	-7 175 966	-6 843 966	-6 511 966	-6 179 966	-5 847 966	-5 515 966	-5 183 966	-4 851 966
35 %		-7 618 632	-7 231 299	-6 843 966	-6 456 632	-6 069 299	-5 681 966	-5 294 632	-4 907 299	-4 519 966	-4 132 632
40 %		-7 397 299	-6 954 632	-6 511 966	-6 069 299	-5 626 632	-5 183 966	-4 741 299	-4 298 632	-3 855 966	-3 413 299
45 %		-7 175 966	-6 677 966	-6 179 966	-5 681 966	-5 183 966	-4 685 966	-4 187 966	-3 689 966	-3 191 966	-2 693 966
50 %		-6 954 632	-6 401 299	-5 847 966	-5 294 632	-4 741 299	-4 187 966	-3 634 632	-3 081 299	-2 527 966	-1 974 632
55 %		-6 733 299	-6 124 632	-5 515 966	-4 907 299	-4 298 632	-3 689 966	-3 081 299	-2 472 632	-1 863 966	-1 255 299
60 %		-6 511 966	-5 847 966	-5 183 966	-4 519 966	-3 855 966	-3 191 966	-2 527 966	-1 863 966	-1 199 966	-535 966
65 %		-6 290 632	-5 571 299	-4 851 966	-4 132 632	-3 413 299	-2 693 966	-1 974 632	-1 255 299	-535 966	183 368
70 %		-6 069 299	-5 294 632	-4 519 966	-3 745 299	-2 970 632	-2 195 966	-1 421 299	-646 632	128 034	902 701
75 %		-5 847 966	-5 017 966	-4 187 966	-3 357 966	-2 527 966	-1 697 966	-867 966	-37 966	792 034	1 622 034
80 %		-5 626 632	-4 741 299	-3 855 966	-2 970 632	-2 085 299	-1 199 966	-314 632	570 701	1 456 034	2 341 368
85 %		-5 405 299	-4 464 632	-3 523 966	-2 583 299	-1 642 632	-701 966	238 701	1 179 368	2 120 034	3 060 701
90 %		-5 183 966	-4 187 966	-3 191 966	-2 195 966	-1 199 966	-203 966	792 034	1 788 034	2 784 034	3 780 034
95 %		-4 962 632	-3 911 299	-2 859 966	-1 808 632	-757 299	294 034	1 345 368	2 396 701	3 448 034	4 499 368
100 %		-4 741 299	-3 634 632	-2 527 966	-1 421 299	-314 632	792 034	1 898 701	3 005 368	4 112 034	5 218 701

- Ved dagens pris på 220 kr trenger vi 80 % av markedet for å drive kommersielt. (I praksis er nok snittprisen dessuten en del lavere grunnet rabatter og tur-retur priser)

B2 Arendal/Grimstad – Kjevik

Flybussen korresponderer med alle fly til/fra OSL

- Bussavgang fra Kjevik er tilpasset ankomst og skal **vente** på forsinkede fly
- Alternativet gir 13 **turer** t/r Kjevik, og bruk av 3 **busser**
- **Totalkostnaden** for alternativet: 18,3 mill kr.

Forutsetninger:

Passasjergrunnlag	500 000
Andel reiser (fastboende)	70 %
Andel reiser (besøkende)	30 %
Andel Lillesand, Grimstad, Arendal (fastboende)	19 %
Andel Lillesand, Grimstad, Arendal (besøkende)	11 %
Justert passasjergrunnlag	83 000

B2 Arendal/Grimstad – Kjevik

Rutetabell

SELSKAP	TIL	TID	DAG						
			1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	København	06:00	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	06:15	X	X	X	X	X	X	X
SAS	Oslo	06:15	X	X		X	X		
Widerøe	Stavanger	06:50	X	X	X	X			
Widerøe	Bergen	07:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	07:00	X	X	X	X	X	X	
SAS	Oslo	07:20	X	X	X	X	X		
WizzAir	Gdansk	08:45	X				X		
Widerøe	Stavanger	08:55	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	08:55	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:45	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:45	X		X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:35	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:35	X	X	X	X			
Widerøe	København	13:20	X	X	X	X			
Widerøe	Trondheim	13:55	X						
SAS	Oslo	14:00	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:40	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:45	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Stavanger	15:55	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	17:10	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	18:00	X				X		
KLM	Amsterdam	18:10	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	København	18:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	18:15	X	X	X	X	X		

Arendal	Flyplassen	Flyplassen	Arendal
A	04:15	05:30	A 05:30 06:25
B	05:00	06:15	B 06:35 07:30
A	06:55	08:10	A 08:40 09:50
B	07:45	09:00	B 09:30 10:40
C	Bussanlegg	Flyplassen	C 10:20 11:30
A	Arendal	Flyplassen	C 13:45 14:55
C	12:00	13:15	B 15:05 16:00
B	13:45	15:00	A 15:30 16:40
C	15:10	16:25	C 16:50 18:00
B	16:15	17:30	B 18:00 19:10
C	18:00	18:55	C 20:30 21:40
C	21:45	22:40	C 22:50 00:00

SELSKAP	FRA	TID	UKEDAG						
			1	2	3	4	5	6	7
Widerøe	Bergen	06:40	X						
WizzAir	Gdansk	08:15	X				X		
SAS	Oslo	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	Stavanger	08:30	X	X	X	X			
Widerøe	København	09:10	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	09:20	X	X	X	X			
Norwegian	Oslo	09:20	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	10:10	X	X	X	X	X		
KLM	Amsterdam	11:00	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	12:10	X			X			
Widerøe	København	12:50	X	X	X	X	X		
Widerøe	Trondheim	13:30	X						
SAS	Oslo	13:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	15:15	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	15:20	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Stavanger	15:30	X	X	X	X	X		
Widerøe	København	16:00	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	16:40	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	17:35	X	X	X	X	X		
Widerøe	Bergen	17:45	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	17:50	X	X	X	X	X		
SAS	Oslo	20:20	X	X	X	X	X	X	
Widerøe	Bergen	21:20	X	X	X	X			
Widerøe	København	21:50	X	X	X	X	X		
Norwegian	Oslo	22:40	X	X	X	X	X	X	
KLM	Amsterdam	23:05	X	X	X	X	X	X	X
Widerøe	Bergen	23:10	X	X	X	X	X	X	X

B2 Arendal/Grimstad – Kjevik

Kommersielt potensial

Alternativ 1: OSK KKS		PRIS									
Kostnad ca.	18 335 931 per år 83 000 pax	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260
5 %		-18 003 931	-17 920 931	-17 837 931	-17 754 931	-17 671 931	-17 588 931	-17 505 931	-17 422 931	-17 339 931	-17 256 931
10 %		-17 671 931	-17 505 931	-17 339 931	-17 173 931	-17 007 931	-16 841 931	-16 675 931	-16 509 931	-16 343 931	-16 177 931
15 %		-17 339 931	-17 090 931	-16 841 931	-16 592 931	-16 343 931	-16 094 931	-15 845 931	-15 596 931	-15 347 931	-15 098 931
20 %		-17 007 931	-16 675 931	-16 343 931	-16 011 931	-15 679 931	-15 347 931	-15 015 931	-14 683 931	-14 351 931	-14 019 931
25 %		-16 675 931	-16 260 931	-15 845 931	-15 430 931	-15 015 931	-14 600 931	-14 185 931	-13 770 931	-13 355 931	-12 940 931
30 %		-16 343 931	-15 845 931	-15 347 931	-14 849 931	-14 351 931	-13 853 931	-13 355 931	-12 857 931	-12 359 931	-11 861 931
35 %		-16 011 931	-15 430 931	-14 849 931	-14 268 931	-13 687 931	-13 106 931	-12 525 931	-11 944 931	-11 363 931	-10 782 931
40 %		-15 679 931	-15 015 931	-14 351 931	-13 687 931	-13 023 931	-12 359 931	-11 695 931	-11 031 931	-10 367 931	-9 703 931
45 %		-15 347 931	-14 600 931	-13 853 931	-13 106 931	-12 359 931	-11 612 931	-10 865 931	-10 118 931	-9 371 931	-8 624 931
50 %		-15 015 931	-14 185 931	-13 355 931	-12 525 931	-11 695 931	-10 865 931	-10 035 931	-9 205 931	-8 375 931	-7 545 931
55 %		-14 683 931	-13 770 931	-12 857 931	-11 944 931	-11 031 931	-10 118 931	-9 205 931	-8 292 931	-7 379 931	-6 466 931
60 %		-14 351 931	-13 355 931	-12 359 931	-11 363 931	-10 367 931	-9 371 931	-8 375 931	-7 379 931	-6 383 931	-5 387 931
65 %		-14 019 931	-12 940 931	-11 861 931	-10 782 931	-9 703 931	-8 624 931	-7 545 931	-6 466 931	-5 387 931	-4 308 931
70 %		-13 687 931	-12 525 931	-11 363 931	-10 201 931	-9 039 931	-7 877 931	-6 715 931	-5 553 931	-4 391 931	-3 229 931
75 %		-13 355 931	-12 110 931	-10 865 931	-9 620 931	-8 375 931	-7 130 931	-5 885 931	-4 640 931	-3 395 931	-2 150 931
80 %		-13 023 931	-11 695 931	-10 367 931	-9 039 931	-7 711 931	-6 383 931	-5 055 931	-3 727 931	-2 399 931	-1 071 931
85 %		-12 691 931	-11 280 931	-9 869 931	-8 458 931	-7 047 931	-5 636 931	-4 225 931	-2 814 931	-1 403 931	7 009
90 %		-12 359 931	-10 865 931	-9 371 931	-7 877 931	-6 383 931	-4 889 931	-3 395 931	-1 901 931	-407 931	1 000 069
95 %		-12 027 931	-10 450 931	-8 873 931	-7 296 931	-5 719 931	-4 142 931	-2 565 931	-988 931	588 069	2 165 069
100 %		-11 695 931	-10 035 931	-8 375 931	-6 715 931	-5 055 931	-3 395 931	-1 735 931	-75 931	1 584 069	3 244 069

- Helt urealistisk mht kommersiell drift.
- Trolig er 10 % og 160 kr innen rekkevidde. I så fall er tilskuddsbehovet ca 17 mill kr pr år.

ANSKAFFELSER

NÆRMERE OM LØYVER OG KONSESJONER

- **Fri etableringsrett** for grensekryssende busslinjer:
 - For tiden 3 operatører som kjører Værnes-Trondheim (pluss tog), neppe bærekraftig på lang sikt.
 - På strekningen (Risør-) Arendal – Kjevik gjelder fri etableringsrett eventuelt i tillegg til et evt fylkeskommunalt støttet tilbud.

På fylkesinterne linjer utsteder fylkene **løyver etter søknad**, basert på forutsetninger om frekvenser, rute, priser, rabatter, evt materiell og universell utforming.

- Praktisering av dette har stor betydning for det kommersielle potensialet.
- Hordaland har erfaring med parallelle løyver på samme rute (Tide Buss og Flybussbergen.no AS)

INNTEKTSRISIKO BØR BÆRES AV OPERATØR

- AKT benytter vanligvis bruttokontrakter ved bussanbud.
- Inntektsrisikoen bør tilligge den kontraktspart som kan påvirke den.
- Ved flybusstrafikk vil operatørens kvalitet påvirke antall passasjerer i stor grad. F eks praktisering av «ventegaranti» ved forsinkede fly.
- Negative erfaringer med rene bruttokontrakter på flybussen (Ålesund).
- Bruttokontrakt med betydelige inntektsinsitamenter er et alternativ.

KONTRAKTSTYPE

- **Nettokontrakt** innebærer at operatøren beholder alle billettinntektene, og bærer dermed både inntekts- og kostnadsrisikoen. Oppdragsgiver yter selskapene et tilskudd utover kostnadene som dekkes av billettinntektene.
- Gir store insentiver til operatørene for å maksimere trafikken, og kjennetegnes ved høyere grad av kundeorientering enn alternativet.
- Ruteplanlegging, salg og markedsføring er normalt overlatt til busselskapet, evt at oppdragsgiver definerer minimumskrav til leveransen (kapasitet, frekvens, osv).
- Nettokontrakt er godt egnet for trafikk hvor operatøren har stor påvirkning på antall reisende ved tilpasning av tilbudet og/eller ved måten trafikken utøves på.

→ Flybusstilbudet til Kjevik ligger godt til rette for bruk av **nettokontrakt**.

NETTOKONTRAKT – mulige tilnærminger

1. Tradisjonell utlysning av nettokontrakt.
 - Mange fylker har gode (og dårlige) erfaringer. Det spesielle her er at det finnes et tilbud i kommersiell regi, forholdet til denne bør avklares.
2. Direkte kjøp ved kontraktsverdi under terskelverdi.
 - Binder AKT til dagens leverandør.
3. Kompensasjon som for langrute/ekspressrute. Fylket kompenserer med fast sats pr reisende i rabattkategori.
 - Problemstillinger: Ordningen er på vei, men ligger et stykke fram i tid. Er det aktuelt å tilby hele spekteret av rabatter på flybussen. Og åpner for parallelle konsesjoner, hvor to selskaper kan ødelegge det kommersielle potensialet for hverandre.

(Alternativt foreta tilleggskjøp på linje 35-36 innenfor dagens bruttoregime) (→ løser ikke forholdet til dagens operatør).

ANBEFALING

PRINSIPPER FOR FLYBUSSTILBUDET

1. Busstidene må tilpasses flyankomstene

- Bare de fire største flyplassene i Norge har fast frekvens/stive ruter på flybussen: Oslo (23 mill pax), Bergen (6 mill), Stavanger (4-5 mill) og Trondheim (4 mill).

2. Etablere trygghet for at bussen venter ved forsinkede flyankomster.

- Taler for at flybussen fristilles fra annen lokaltrafikk, altså ikke betjenes med en lokal linje.

3. Konkurransedyktig reisetid sammenlignet med alternativene

- Gjennomgang og oppstramming av tider fra bussankomst til flyavgang. 40 min innland, 50 utland er vårt utgangspunkt. Evt tillegg på spesielle tidspunkter som er utsatt for forsinkelse i trafikken.
- (Taxi bruker ca 16 min fra Kristiansand sentrum og ca 49 min fra Arendal)

4. Direktetilbud uten bussbytte , og prioritere de største volumene

- Innenfor knappe midler bør det prioriteres å gi frekvens til de største markedene. Bussbytte (shuttle) er ikke bra nok.
- Unngå å stoppe ved hele rekken av hoteller i Kvadraturen. Dagens 35-36 trase er effektiv, og gir utvidet flatedekning.

5. Enkle bytter mellom flybuss og det øvrige kollektivtilbudet

- En stor del av Kristiansandsmarkedet dekkes ikke av flybuss til sentrum alene. Gode muligheter for å fortsette reisen med annen buss for de som ikke kan ta flybussen helt fram utvider flybussens influensområde.

6. Krav om 12 meter buss/normal buss

- Minibusser benyttes kun unntaksvis. Handler både om kapasitet, forutsigbarhet, tilgjengelighet for alle kundegrupper, kvalitetsforskjell. Dessuten er prisforskjellen pr kjørt km marginal i forhold til kvalitetshevingen.

KOMMERSIELT POTENSIAL

- Man må begynne med å avklare hva ambisjonsnivået er.
- En *fullverdig* flybussrute Kjevik-Arendal/Aust-Agder kan ikke drives på kommersielle vilkår under noen omstendighet.
- Busstilbud Kjevik-Kristiansand kan være mulig å drive kommersielt ved en *absolutt minimumsløsning*.
- Størst effekt av satsingen vil oppnås ved å fokusere på det største markedet, som er Kjevik-Kristiansand.
- Dersom det besluttes å gjøre et offentlig støttekjøp til flybusstilbudet, anbefales det valgt en kontraktstype som gir operatøren betydelig markedsansvar.
- Tiltak for økt konkurranse kan være å utlyse en kontrakt med kort varighet, kort oppsigelse og en noe åpen tilnærming til oppdraget, der det er mulig for tilbyderne å være kreative i sine tilbud.

SAMMENSATTE TILTAK FOR ØKT KOLLEKTIVANDEL

Strengere parkeringsregime på Kjevik

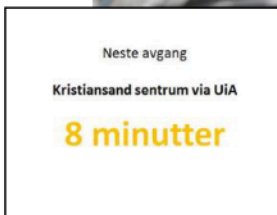
- Økte parkeringsavgifter.
- Avstand fra terminalen.

Satsing på informasjonstiltak

- *Slutte å hviske om tilbudet.*
- Veivisning/bli ledet inn fra bagasjebåndet til flybussen. Hva kan Avinor bidra med? Tenk Flytoget på Gardermoen.
- Vurdere hvordan SIS kan benyttes. (*Krevende siden det er startpunkt for ruten, og bussen strengt talt venter på den siste kofferten*)
- Bedre prosedyrer for venting, framkjøring, trafikkledelse.

Salgsaktiviteter Ansvar for slike aktiviteter tilligger operatør.

- Storkunder, ansatte.
- Kompetansen om tilbudet er for lav.
- Automater i ankomsthallen. Nettsalg t/r billett.

Analyse & Strategi AS

Ansvarlige konsulenter:

Espen Martinsen

Ulla Marie Vesterås

Maren Louise Nordhus

Postboks 265 Skøyen, 0213 Oslo

Tlf (+47) 21 58 58 00

<http://www.analysestrategi.no/>